

HUKUKSAL KORUMA SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

Yürürlük Tarihi: 1 Ocak 1996

A. SİGORTA KORUMASI

A.1. Sigortanın Konusu

Bu sözleşme ile sigortacı; sigortalının taraf olduğu ve bu sözleşmeyle saptanan konular kapsamındaki sözleşmeler ya da mevzuattan doğan hak ve yükümlülükleriyle ilgili olan hukuksal uyuşmazlıkların, sulh yahut ilgili yargılama usulleri çerçevesinde giderilmesinde hukuksal çıkarlarının korunması için yapılması gereken gider ve diğer edimleri üstlenir.

A.2. Sigortanın Kapsamı

Bu sözleşme ile sigortalıya poliçede gösterilecek olan aşağıdaki hallerden biri veya birkaçı ya da bütünü için hukuksal koruma sağlanabilir.

2.1. Motorlu Araca Bağlı Hukuksal Koruma

Sigortacı, poliçede belirtilen motorlu araçların maliki, işleteni, kiracısı ve sair zilyedi durumundaki sigortalıya koruma sağlar.

2.1.1- Aşağıdaki uyuşmazlıklar için sigorta koruması vardır:

1- Yasal ve cezai sorumluluk kuralları çerçevesinde poliçede gösterilen motorlu araçla bağlantılı olarak, borçlar hukukuna tabi sözleşmeler haricinde doğabilecek uyuşmazlıklar.

2- Sürücü belgesi izninin kısıtlanması, kaldırılması ve yeniden alınması ile ilgili olarak kamu kuruluşlarına yapılan itirazlara ilişkin işlemler ile idare mahkemelerinde açılan davalarda hukuksal çıkarların korunmasında doğabilecek uyuşmazlıklar.

2.1.2- Aşağıdaki uyuşmazlıklar ek sözleşme ile teminat kapsamına alınabilir:

1- Poliçede gösterilen araç ile ilgili borçlar hukukuna tabi sözleşmelerden doğan uyuşmazlıklar.

2- Sigortalının kamuya açık trafikte bisiklet sürücüsü, yaya veya başka bir araçta yolcu sıfatından doğabilecek uyuşmazlıklar.

3- İddia veya yarışmalara katılma sonucunda veya bunlara hazırlık denemelerinden doğan uyuşmazlıklar.

2.1.3- Motorlu Araca Bağlı Hukuksal Koruma aşağıdaki haller için koruma sağlamaz:

1- Rizikonun gerçekleştiği anda sürücüye yüklenilecek herhangi bir kusurun bulunmadığı hal-ler hariç olmak üzere, sigortalının veya eylemlerinden sorumlu olduğu kişinin uyuşturucu, ke-yif verici maddeler almış veya alkollü içki almış olması nedeniyle güvenli sürme yeteneğini kaybetmiş olarak aracı kullanmasından ve bu nedenlerle meydana gelen kazalardan doğan uyuşmazlıklar (güvenli sürme yeteneğinin saptanmasında alkollü içkilerin etki dereceleri ve kandaki miktarlarının tespit edilmesine ilişkin mevzuat dikkate alınır).

2- Tescil belgesi olmayan aracın neden olduğu zararlardan doğan uyuşmazlıklar.

3- Rizikonun gerçekleştiği anda sürücüye yüklenilecek herhangi bir kusurun, bulunmadığı hal-ler hariç olmak üzere, sürücünün kurallara uygun bir sürücü belgesi veya araç kullanma yetki-sinin bulunmadığı durumlarda meydana gelen kazalardan doğan talepler.

4- Sürücü Hukuksal Koruma Sigortası ile teminat altına alınan hallerden kaynaklanan uyuş-mazlıklar.

2.1.4- Sigortalının motorlu araçlarla ilgili mesleki faaliyeti nedeniyle işleyen sıfatına bağlı olarak bu sigortayı yaptırmaması durumunda, poliçede belirtilecek belli bir sayıya kadar araçların poliçede belir-tilmesi şartı aranmadan yed'indeki tüm araçlardan dolayı hukuksal koruma sağlanır.

2.1.5- Poliçede belirlenen araç devredilir veya bu araç nedeniyle riziko ortadan kalkarsa sigorta ko-ruması, sigortalının o tarihe kadar poliçede gösterilen taşıtının yerini alan başka bir araçtan dolayı devam eder. Poliçede belirlenen araç ile ilgili sözleşmelerden doğan hukuksal çıkarların korunma-sına bağlı olarak sigorta korumasının verildiği durumlarda, sigorta koruması sigorta süresi içinde poliçede gösterilen aracın yerine geçen aracın edinilmesine ilişkin sözleşmeyi de kapsar.

2.2- Sürücü Hukuksal Koruması

Bu genel şartlarda yer alan sürücüdenden bir aracı kullanan kişi anlaşılır.

Sigortacı sigortalıya, poliçede gösterilen kendisi veya başkası adına tescilli araçları sözleşme veya hu-kuki statüsü gereği sürücü olarak kullanmasından doğabilecek uyuşmazlıklar için hukuksal koruma sağ-lar.

2.2.1- Aşağıdaki uyuşmazlıklar için sigorta koruması vardır:

1- Cezai ve yasal sorumluluk, kuralları çerçevesinde sigortalının sürücü sıfatından doğan uyuşmazlıklar.

2- Sürücü belgesi izninin kısıtlanması, kaldırılması ve yeniden alınması ile ilgili uyuşmazlık-lar.

2.2.2- Aşağıdaki haller ve uyuşmazlıklar, ek sözleşme ile teminat kapsamı içine alınabilir:

1- Sigortalının bisiklet sürücüsü, yaya veya yolcu sıfatıyla hukuksal çıkarlarının korunması.

2- İddia ve yarışlara katılma sonucu veya bunlara hazırlık denemelerinden doğan uyuşmaz-lıklar.

2.2.3- Sürücü Hukuksal Koruması aşağıdaki haller için koruma sağlamaz:

1- Rizikonun gerçekleştiği sürücüye yüklenilecek herhangi bir kusurun bulunmadığı haller hariç olmak üzere, sürücünün ün uyuşturucu, keyif verici maddeler veya alkollü içki almış olması nedeniyle güvenli sürme yeteneğini kaybetmiş olarak aracı kullanmasından ve bu nedenle meydana gelen kazalardan doğan uyuşmazlıklar (güvenli sürme yeteneğinin saptanmasında alkollü içkilerin etki dereceleri ve kandaki miktarlarının tespit edilmesine ilişkin mevzuat dikkate alınır).

2- Sigortalının poliçede gösterilen aracın maliki, işleteni, kiracısı ve sair zilyedi olarak sürücüsü olduğu durumlardan doğan uyuşmazlıklar.

3- Rizikonun gerçekleştiği anda sürücüye yüklenilecek herhangi bir kusurun bulunmadığı haller hariç olmak üzere, sürücünün kurallara uygun bir sürücü belgesi veya araç kullanma yetkisinin bulunmadığı durumlarda meydana gelen kazalardan doğan talepler.

2.2.4- Sigortalı aralıksız olarak en az altı ay süre ile sürücü olarak yola çıkamayacağı durumlarda sözleşmeyi feshedebilir.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi gün esası üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

2.2.5- Poliçede belirtilen araç devredilir veya bu araç nedeniyle riziko ortadan kalkarsa sigorta koruması o tarihe kadar poliçede gösterilen taşıtının yerini alan başka bir araçtan dolayı devam eder.

2.2.6- İşletmelerin mesleki çalışma alanları ile sınırlı olmak üzere sürücüleri için grup şeklinde sigorta sözleşmesi yaptırmaları halinde işletme işe yeni giren sürücüsünü işe başlama tarihinden itibaren bir ay içinde sigortacıya bildirmek zorundadır. Sigorta ettiren, sürücüsünün sigorta sözleşmesi yapıldıktan sonra işe alındığını ve bildirim süresi geçmeden rizikonun doğduğunu kanıtlarsa koruma vardır.

2.3- Taşınmaz Mala Bağlı Hukuksal Koruma

Sigortacı sigortalıya, poliçede gösterilen taşınmaz malın tamamının veya bir bölümünün poliçede gösterilmek kaydıyla kiralayanı, kiracısı veya aynı hak sahibi sıfatlarından biri veya hepsine bağlı olarak doğabilecek uyuşmazlıklar için koruma sağlar.

2.4- Kişi-Aile Hukuksal Koruması

Sigortacı bu sözleşme ile, sigorta ettiren ve poliçede açıkça belirtilmiş olan diğer aile fertleri yahut birlikte yaşadığı kimselere aşağıda belirtilen esaslar dahilinde hukuksal koruma sağlamayı temin eder.

2.4.1- Aşağıdaki konular kapsamındaki uyuşmazlıklar Kişi/Aile Hukuksal Korumasına dahildir:

1- Sigortalının, yasal sorumluluk kuralları nedeniyle muhatabı olduğu tazminat istemlerinden kaynaklanan uyuşmazlıklar.

2- Sigortalının ceza, disiplin veya meslek kurallarına aykırı gelmekle suçlanması ya da bu amaçla yapılan cezai kovuşturma sebebiyle maruz kaldığı işlemler; şahsi ceza davası açması ya da açılmış ceza davalarına müdahil olarak katılması.

3- İşçi-işveren ve bireysel iş ilişkileri ile ilgili uyuşmazlıklar.

4- Sosyal güvenlik kurumları ve bu amaçla kurulmuş sandık ve vakıflar ile olan uyuşmazlıklar.

5- Bir yıllık sigorta döneminde en çok iki kez olmak üzere aile ve miras hukukuna ilişkin olup sigortalının hukuki durumunu etkileyecek ve hukuki bilgi gerektiren olaylar hakkında sigortalının kendi seçeceği bir avukata danışması.

2.4.2- Aşağıdaki konular kapsamındaki uyuşmazlıklar ek sözleşmeyle Kişi/ Aile Hukuksal Korumasına dahil edilebilir:

1- Yasal sorumluluk kurallarından kaynaklanan ve bu genel şartların 2.4.1.maddesinin 1. bendi kapsamı dışında kalan uyuşmazlıklar.

2- Tüketici haklarının korunmasına dair mevzuatla ilgili olup sigortalının taraf olarak tüketici konumunda bulunduğu uyuşmazlıklar.

3- Akdi borç ilişkileri ve menkul mallara ilişkin aynı haklar ile ilgili uyuşmazlıklar.

4- Sigortalının, kamu görevlisi olarak, bağlı bulunduğu idareden olan taleplerinden kaynaklanan uyuşmazlıklar.

2.4.3- Aşağıdaki uyuşmazlıklar Kişi/ Aile Hukuksal Korumasının kapsamı dışındadır:

1- Motorlu Araca Bağlı Hukuksal Koruma Sigortası ve Sürücü Hukuksal Koruma Sigortası ile koruma sağlanabilecek uyuşmazlıklar ile bu genel şartta sözkonusu sigorta teminatlarının kapsamı dışında olduğu öngörülen uyuşmazlıklar.

2- Taşınmaz Mallara Bağlı Hukuksal Koruma Sigortası kapsamında olan uyuşmazlıklar.

A.3. Ek Sözleşme ile Teminat Kapsamına Dahil Edilebilecek Hususlar

Aşağıdaki konulardan doğan uyuşmazlıklar sigorta teminatının dışındadır. Ancak, ek sözleşme ile teminat kapsamı içine alınabilir.

- 1- Tüzel kişilerin yasal temsilcileri arasındaki uyuşmazlıklar.
- 2- Kanunların yapılmasına izin verdiği şansa bağlı sözleşmeler.
- 3- Aile ve miras hukuku.
- 4- İnşaat sözleşmeleri.
- 5- Maden, taş ocakları ve orman hukuku ile ilgili işler.
- 6- Vergi ve kamu alacaklarından doğan işlemler.
- 7- Gümrük hukuku ile ilgili işlemler.
- 8- Çekişmesiz yargıya ilişkin konular.
- 9- Uluslararası yargı yollarına başvuru.

10- İflas ve konkardato ile ilgili işlemler.

11- Teminat dışında ve içinde yer alan hususlar haricindeki diğer hususlardan doğan uyuşmazlıklar.

A.4. Teminat Kapsamına Giren Giderler

Bu genel şartlarla öngörülen hallerden doğmak kaydıyla aşağıdaki giderler sigorta kapsamı içindedir:

1- Yargılama, icra, uyuşmazlığın dava yolu ile çözümünde harcanacak olan tutarı geçmemek üzere tahkim nedeniyle doğabilecek giderler, temyiz, karar düzeltme giderleri ve avukatlık asgari ücret tarifesinden daha az olmamak kaydıyla poliçede belirlenen avukatlık ile danışmanlık asgari ücret tarifesinden daha az olmamak kaydıyla poliçede belirlenen danışmanlık ve hakem ücretleri ile teminatla salıvermede poliçede üst sınırı belirlenen teminat akçesi.

2- Faydasız kalmış olsa bile sigortalı tarafından zararı önlemek, azaltmak veya hafifletmek amacıyla alınan tedbirlerden doğan giderler.

3- Sigortalı ve birlikte sigortalanmış kişiler için, her olayda poliçede belirtilen üst sınır geçerlidir. Zaman ve neden bakımından birbirine bağlı birden çok rizikoya dayanan edimler için de aynı üst sınır uygulanır.

A.5. Teminat Dışında Kalan Giderler

Sigortacı aşağıdaki giderleri karşılamaz:

1- Uyuşmazlıkların dava içinde veya dışında sulh yoluyla halledilmesi sonucu, sigortalının üstlendiği giderlerden her iki tarafın yapmış olduğu masrafın yarısını aşan kısmı.

2- Uyuşmazlığın sigortalının hukuka aykırı ve kasıtlı bir hareketinden doğduğu hallerde yapılan giderlerden, dava konusunun sigortalı aleyhine sonuçlanan bölümüne tekabül eden kısım.

3- Daha önce ayrı döneme rastlayan sigortalı adına yapılmış başka sigortaların aynı olay nedeniyle teminat altına almış olduğu giderler.

4- Sigorta korumasına girmeyen bir olayın karşı dava veya takas olarak ileri sürülmesi nedeniyle sigortalıya yüklenilen giderler.

5- Sigortalının poliçede gösterilen katılım payına (muafiyet) düşen giderler.

A.6. Teminat Dışında Kalan Genel Haller

Aşağıdaki haller teminat dışındadır:

1- Sözleşmenin yapılmasından önce ve sona ermesinden sonra gerçekleşen bir rizikodan doğan uyuşmazlıklar.

2- Savaş, her türlü savaş olayları, istila, yabancı düşman hareketleri, çarpışma (savaş ilan edilmiş olsun olmasın), içsavaş, ihtilal, isyan, ayaklanma ve bunların getirdiği inzibati ve askeri hareketlerle ilgili olaylardan doğan uyuşmazlıklar.

3- Terör, grev, lokavt, kargaşalık ve halk hareketleri sırasında meydana gelen olaylardan ve bunları önlemek ve etkilerini azaltmak üzere yetkili organlar tarafından yapılan müdahalelerden doğan uyuşmazlıklar.

4- Sigortalı ile sigortacı arasındaki bütün uyuşmazlıklar.

5- Doğrudan veya dolaylı olarak, nükleer reaktörlerin neden olduğu hasarlar ile radyoaktif ışınların neden olduğu genetik hasarlarla ilgili olaylardan doğan uyuşmazlıklar.

6- Birlikte sigortalanmış kişilerin kendi aralarında veya sigorta ettiren ile sigortalılar arasında doğan uyuşmazlıklar.

7- Rizikonun doğmasından sonra sigortalıya devredilen alacaktan doğan uyuşmazlıklar.

8- Ticaret hukukuna giren uyuşmazlıklar.

A.7. Hukuksal Korumanın Kasıtlı İşlenen Suçlarda Ortadan Kalkması:

Sigortalının kasden işlediği iddia olunan bir suç dolayısıyla hukuksal koruma, sigortalının bu suçta kasden işlediğine ilişkin mahkeme kararının kesinleşmesi ile geçmişe etkili olarak ortadan kalkar. Bu durumda sigortacı daha evvelden başarı şansının bulunduğunu kabul ederek korumayı üstlenmiş olsa dahi hükmün kesinleşmesine kadar bu uyuşmazlık gereği yaptığı tüm giderleri, ödemelerin yapıldığı tarihten işleyecek gecikme faiziyle sigortalıdan isteyebilir.

A.8. Sigortanın Coğrafi Sınırı

Bu sigorta, Türkiye sınırları içinde gerçekleşen rizikolar için geçerlidir. Sigorta koruması, sınırlarının poliçede gösterilmesi kaydıyla Türkiye sınırları dışında gerçekleşen rizikoları kapsamak üzere genişletilebilir.

A.9. Muafiyetler

Tespit olunan bir miktara veya sigorta bedelinin belli bir yüzdesine kadar olan miktarların sigortacı tarafından tazmin edilmeyeceği kararlaştırılabilir.

Bu şekilde belirlenen muafiyet oranları veya tutarları poliçede belirtilir.

A.10. Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde aksi kararlaştırılmadıkça, Türkiye saatiyle öğleyin saat 12.00'de başlar ve öğleyin saat 12.00'de sona erer.

B. RİZİKO ve TAZMİNAT

B.1. Rizikonun Gerçekleşmesi

Hukuksal Koruma Sigortasının uygulanması açısından riziko;

- Sigortalının ileri süreceği tazminat istemlerinde, tazminat talebine konu teşkil eden zararın gerçekleştiği anda,
- Sigortalının ceza, disiplin veya meslek kurallarına aykırılıkla suçlandığı hallerde, sigortalının sözkonusu hükümlere aykırı davrandığı ya da davranmaya başladığı varsayılan anda,
- Bunun dışında kalan tüm hallerde ise sigortalının ya da uyuşmazlıkla ilgili diğer kişi veya kişilerin, objektif ve subjektif yükümlülüklerini ihlal ettiği, ihlal etmiş sayıldığı yahut ihlal ettiği varsayılan anda, gerçekleşmiş sayılır.

B.2. Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Sigortalıya Düşen Yükümlülükler

2.1- Sigortalı;

- 1- Sigortacıya, rizikonun öğrenilmesinden itibaren beş iş günü içinde bildirmek ve riziko ile ilgili bütün bilgileri gecikmeden eksiksiz ve gerçeğe uygun olarak vermek, delil ve belgeleri beyan etmek, sigortacının bu yoldaki önerilerini dikkate almak, hak koruyucu işlemleri zamanında yapmak, rizikoya ilişkin belgeleri zamanında vermek,
- 2- Avukata vekalet verilmesi durumunda avukata olayın meydana gelişi ve gidişatı hakkında tam ve doğru bilgiler vermek, delilleri açıklamak ve gerekli belgeleri sağlamak,
- 3- Dava açıldığında, sigortacıya davanın durumu ile ilgili gereken bilgileri vermek ve bundan sonraki safhalar için lehine karar verilmesi için azami çabayı göstermek,
- 4- Çıkarlarını önemli ölçüde zedelemiyorsa, kısmi dava açmak, başkaca yasal yollara başvurmak gibi gider doğurucu önlemlerin alınmasında sigortacıya da danışmak ve gereksiz yere giderlerin yükselmesinden kaçınmak,
- 5- Yapılan veya yapılacak olan masraflarla ilgili tüm belgeleri sigortacıya gecikmeden vermek,
- 6- Aynı rizikolara karşı başka sigorta sözleşmeleri varsa bunları sigortacıya bildirmek,
- 7- Sigorta şirketinden alınan ve masraf olarak kullanılacak sigorta bedellerini amaca uygun olarak kullanmak, zorundadır.

2.2- Sigortalı, bu maddedeki yükümlülükleri yerine getirmez ve bunun sonucunda zarar miktarında bir artış olursa, sigortacının ödeyeceği tazminattan, kusurun ağırlığına göre, bu surette artan kısım indirilir. Ayrıca, B.2.1.7. maddesine aykırılık halinde sigortalıya ödenmiş olan bedeller sigortacıya geri verilir.

B.3. Başarı Şansının Değerlendirilmesi ve Sigorta Korumasının Reddi

Sigortacı, sigortalıya ait hukuksal çıkarların gözetiminde, yeterli başarı şansının bulunmadığı görüşünde ise, edimini yerine getirmeyi reddedebilir. Bu durum sigortalıya hak kaybına neden olmadan en kısa zamanda ve gerekçeleriyle yazılı olarak bildirilir. Ancak, sigortalı hakkında bir suç isnadında bulunulması yahut bu amaçla hazırlık tahkikatına başlanması halinde sigortacı, başarı şansının bulunmadığını iddia edemez. Şu kadar ki, sigortalı aleyhinde kasden işlenen bir suça dair kamu davası açılmasından itibaren, sigortacı başarı şansının bulunmadığı iddiasıyla edimini yerine getirmekten imtina edebilir.

Sigortacı, hukuksal çıkarların gözetiminde, yeterli başarı şansının bulunmadığı görüşü ile korumayı reddederse, bu kararı kabul etmeyen sigortalı ihtilafın müştereken tayin edilen hakem yolu ile veya müşterek hakemde anlaşamadıkları takdirde bu sözleşmenin yapıldığı yerdeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkeme tarafından seçilen hakem yolu ile halledilmesini isteyebilir. Bu durumda hakem hak kaybına neden olmayacak en kısa süre içinde görüşünü bildirmek zorundadır. Hakemin de korumayı ret etmesi durumunda sigortalı uyuşmazlık konusu ile ilgili olarak gerekli işlemleri yapmakta veya bu işlemlere devam etmekte serbesttir.

Sigortacının başarı şansı bulunmadığı gerekçesiyle edimini yerine getirmeyi ret etmesi durumunda sigorta ettirenin sözleşmeyi feshetme hakkı vardır.

Bu durumda feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi gün esası üzerinden hesap edilir ve fazlası sigorta ettirene geri verilir.

Hakemin sigortalı lehine karar vermesi halinde hakemlik ücreti ve masraflar sigortacıya aittir. Aksi halde bu masraflar bölünür.

B.4. Avukatın Seçimi

Sigortalı, avukatını kendisi seçer. Sigortacı, sigortalıya avukatın seçimi konusunda herhangi bir öneride bulunamaz.

B.5. Yargılama Dışı İşlerde Sigortacının Yardımı

Sigortacı, uyuşmazlık halinde, yargılama dışı işlerde sigortalının yazılı istemi üzerine, gerekli yardımları üstlenir.

B.6. Sigortalının Ölümü

Sigorta koruması, sigortalının sağlığında kendisinin açtığı ve aleyhine açılmış, davalar ve icra takipleri ile sigortalının ölümünden önce meydana gelen olaylardan doğan hak ve borç doğurucu olaylar nedeniyle mirasçılarının açacağı dava ve takipler ve mirasçılar aleyhine açılacak dava ve takipler ile sigortalının ölümüne neden olan olay nedeniyle mirasçılarının açacağı dava ve takipler için mirasçılar lehine devam eder.

B.7. Olağanüstü Fesih Bildirimi

Sigorta süresi ve herhalükarda bir yıl içinde, geçerli ve teminat kapsamı içinde en az üç ayrı uyumsuzluk nedeniyle hukuksal koruma talebiyle karşılaşan sigortacı sözleşmeyi feshedebilir. Ancak, fesih halinde sigortalının sözleşmenin devamı sırasında meydana gelen rizikolara ilişkin olarak doğmuş ya da ileride doğacak hakları saklıdır.

Sigortacı fesih hakkını tazminatı ödemediği önce kullanabilir. Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

B.8. Temlik ve Giderlerin Tazmini

1- Nedeni ve tutarı kesin bir biçimde belirlenmemiş sigorta konusu istemler, sigortacı tarafından yazılı olarak onaylanmadıkça, temlik edilemez.

2- Sigortalı, yapması gereken giderlerin karşılığını yapıldığını veya yapılacağını belgeleyerek sigortacıdan alır. İstek durumunda sigortalıya veya avukatına en az ilk dava masrafları kadar avans verilir.

3- Aksi yazılı olarak kararlaştırılmadıkça avukata ait olması gereken vekalet ücreti hariç, sigortalı yararına hükmedilecek mahkeme giderlerinin sigortalı tarafından tahsili halinde, sigortalı tahsil edilen miktardan sigortacının kendisi için yapmış olduğu giderleri sigortacıya öder.

4- Uyumsuzluğun, sigortalının kasıtlı ve hukuka aykırı bir hareketinden kaynaklandığı anlaşılırsa, sigorta tazminatından dava konusunun sigortalı aleyhine hükmedilen kısmına tekabül eden ve bu sigorta teminatı kapsamında olan giderler düşülür.

Bu genel şartların, "Hukuksal Korumanın Kasıtlı İşlenen Suçlarda Ortadan Kalkması" başlıklı A.7. maddesi hükmü saklıdır.

Sigortalı, yukarıdaki bentte belirtilen kısma tekabül eden giderleri, sigortacı tarafından ödeme yapılan tarihten itibaren işleyecek faiziyle birlikte geri vermekle yükümlüdür.

C. ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

C.1 Sigorta Priminin Ödenmesi, Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü:

Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir.

Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır. Sigorta ettiren kimse, sigorta primini veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde peşinatını, sigorta poliçesinin teslim edildiği günün bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer ve prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 30 gün içinde dahi ödemediği takdirde sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur. Prim ödenmemiş olmasına rağmen poliçenin teslimi ile sigortacının sorumluluğunun başlayacağını kararlaştırıldığı hallerde, bu bir aylık sürenin ilk onbeş gününde sigortacının sorumluluğu devam eder.

Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde, taksitlerin kesin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigorta ettirene bildirilir. Sigorta ettiren kimse, kesin vadeleri poliçe üzerinde belirtilen ya da yazılı olarak kendisine bildirilmiş olan prim taksitlerinin herhangi birini vade günü bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer. Sigorta ettiren, prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 15 gün içinde ödemediği takdirde sigorta teminatı durur. Rizikonun gerçekleşmemesi kaydıyla, teminatın durduğu süre içinde prim borcunun ödenmesi halinde teminat durduğu yerden devam eder. Sigorta teminatının durduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde prim borcunun ödenmemesi halinde, sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur.

Poliçenin ön yüzüne yazılması kaydıyla, rizikonun gerçekleşmesiyle henüz vadesi gelmemiş prim taksitlerinin sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir.

Bu madde uyarınca sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayıldığı hallerde, sigortacının sorumluluğunun devam ettiği süreye tekabül eden prim, kısa müddet esası üzerinden hesap edilerek fazlası sigorta ettirene iade edilir.

Kısa müddet esasında, aylar itibariyle yıllık prime uygulanacak oranlar, aşağıdaki tabloya işlenmek suretiyle sigorta ettirene bildirilir. Böyle bir bildirim yapılmadığı takdirde primin fazlası gün esası üzerinden hesaplanır.

Birinci ayın bitimine kadar yıllık primin %

İkinci ayın bitimine kadar yıllık primin %

Üçüncü ayın bitimine kadar yıllık primin %

Dördüncü ayın bitimine kadar yıllık primin %

Beşinci ayın bitimine kadar yıllık primin %

Altıncı ayın bitimine kadar yıllık primin %

C.2. Sigortalı veya Sigorta Ettirenin Sözleşme Yapıldığı Sırada Beyan Yükümlülüğü

1- Sigortacı, bu sözleşmeyi, sigortalı veya sigorta ettirenin teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde yazılı sorulara verdiği cevaplara dayanarak yapmıştır.

2- Sigorta ettirenin veya sigortalının beyanı gerçeğe aykırı, yanlış veya eksik ise, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek hallerde, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeden cayabilir veya sözleşmeyi yürürlükte tutarak aynı süre içinde prim farkını talep edebilir.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul ettiğini sekiz gün içinde bildirmediği takdirde sözleşmeden cayılmış olur. Ancak, prim farkının kabul edilmemesi nedeniyle sözleşmeden cayılması, sigortacının gerçeğe aykırı, yanlış veya eksik beyanı öğrendiği tarihten itibaren bir aylık süre içinde sözkonusudur. Sigorta ettiren kimsenin veya sigortalının kasıtlı davrandığı anlaşıldığı takdirde sigortacı riziko gerçekleştirmiş olsa bile sözleşmeden cayabilir ve prime hak kazanır.

3- Sigorta ettirenin veya sigortalının kasdının bulunmadığı durumlarda riziko; sigortacı durumu öğrenmeden önce veya sigortacının cayabileceği veya feshedebileceği ya da caymanın veya feshin hüküm

ifade etmesi için geçecek sürede gerçekleşirse, sigortacı tazminatı tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre öder.

4- Süresinde kullanılmayan cayma ve prim farkını talep etme hakkı düşer.

C.3. Sigortalı veya Sigorta Ettirenin Sigorta Süresi İçinde Beyan Yükümlülüğü ve Sonuçları

Sözleşmenin yapılmasından sonra teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde belirtilen ve rizikoyu etkileyebilecek hususlarda meydana gelen değişiklikleri sigorta ettiren sekiz gün içinde sigorta cıya bildirmekle yükümlüdür.

Durumun sigortacı tarafından öğrenilmesinden sonra:

3.1- Değişiklik sigortacının sözleşmeyi yapmaması veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren hallerden ise; sigortacı, sekiz gün içinde sözleşmeyi fesheder veya prim farkını talep etmek suretiyle sözleşmeyi yürürlükte tutar. Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul ettiğini sekiz gün içinde bildirmediği takdirde sözleşme feshedilmiş olur.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi gün esası üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Süresinde kullanılmayan fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde bildirilen hususlarda meydana gelen değişiklikleri öğrenen sigortacı, sigorta hükmünün devamına razı olduğunu gösteren bir harekette bulunursa fesih hakkı düşer.

3.2- Değişiklik, rizikoyu hafifletici nitelikte ve daha az prim uygulamasını gerektiren hallerden ise, sigortacı, bu değişikliğin yapıldığı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre hesap edilecek prim farkını sigorta ettirene geri verir.

3.3- Sigortacının bu sözleşmeyi bu değişikliklere göre yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren hallerde;

- a) Sigortacı durumu öğrenmeden önce,
- b) Sigortacının fesih ihbarında bulunabileceği süre içinde,
- c) Fesih ihbarının hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde riziko gerçekleşirse, sigortacı, tazminatı tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre öder.

C.4. Birden Çok Sigorta

Sigorta ettiren ya da sigortalı başka sigorta şirketleriyle aynı rizikolara karşı aynı süreye rastlayan başka sigorta sözleşmesi yapacak olursa bunu sigortacılara derhal bildirmekle yükümlüdür.

C.5. Tebliğ ve İhbarlar

Sigorta ettirenin veya sigortalının bildirimleri sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye, noter eliyle veya taahhütlü mektupla yapılır.

Sigortacının bildirimleri de sigorta ettirenin veya sigortalının poliçede gösterilen adresine veya bu adres değişmişse son bildirilen adresine aynı surette yapılır.

Taraflara imza karşılığı elden verilen mektup veya telgrafla yapılan bildirimler de taahhütlü mektup hükmündedir.

C.6. Sırların Saklı Tutulması

Sigortacı ve sigortacı adına hareket edenler, bu sözleşmenin yapılmasından dolayı sigorta ettirene veya sigortalıya ait olarak öğrenileceği sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludur.

C.7. Yetkili Mahkeme

Bu sigorta sözleşmesinden doğan anlaşmazlıklar nedeniyle sigortacı aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, sigorta şirketi merkezinin veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acentenin ikametgahının bulunduğu yerde sigortacı tarafından açılacak davalarda ise davalının ikametgahının bulunduğu yerde ticaret davalarına bakmakla görevli mahkemedir.

C.8. Zaman Aşımı

Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler iki yılda zaman aşımına uğrar.

C.9. Özel Şartlar

Bu genel şartlara sigortalı aleyhine olmamak üzere özel şartlar konulabilir.